

TIBBİ TERMİNOLOJİ 2

DERİ

Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞENEL TEKİN

A. Anatomik Terimler

- Deri,
- vücut yüzeyini örten,
- 1,2-2,3 m² büyüklüğündeki yüzey alanı ile en büyük duyu organıdır.
- İki tabakadan oluşur.
- Yüzeysel olanı epidermis,
- derinde olanı dermis adını alır.

- Epidermis,çok katlı yassı keratinize epitelden oluşur.
- Derinin en üst tabakasıdır.
- Epidermiste kan damarları yoktur.
- Beslenmesi dermis tabakasında bulunan damarlardan difüzyon yoluyla olur.

Dermis;

- Mesodermal kaynaklı bir bağ doku tabakasıdır.
- Dermisin altında hipodermis bulunur.
- Hipodermis deriyi komşu organlara bağlayan bağ dokusudur.
- Ayrıca kan ve lenf açısından çok zengindir. Yağ ve ter bezi gibi epidermal yapılarda dermiste bulunur. Sinir bakımından da dermis çok zengindir.

Derinin yardımcı oluşumları;

- ✘ Derinin en önemli koruma ve temas organı olan kıllar ve tırnaklar, epidermiste gelişirler.
- ✘ Tırnaklar (ungues), matrix unguis denilen kısmından itibaren yavaş yavaş büyüyerek öne doğru uzar ve tamamıyla ölü hücrelerden oluşur.
- ✘ Matrix unguis tahrip olursa tırnaklar büyüyemezler.
- ✘ Kıllar deri içerisindeki bulbus pili denilen oluşumlardan itibaren büyürler.

- Deri bezleri yağ bezleri ve ter bezleri olmak üzere iki kısımda toplanır.
- Yağ bezlerinin salgısına sebum denir.
- Ter bezleri ekrin ve apokrin olarak iki çeşittir.
- En büyük duyu organı olarak nitelendirilen deri üzerinde sıcak, soğuk, dokunma, basınç, ağrı ve titreşim duyularını alan reseptörler bulunur.

- ✘ Sıcak ve soğuk duyusunu alan reseptörler birbirinden ayrıldıkları.
- ✘ Ilık bir nesne sadece sıcak reseptörleri uyarırken, serin bir obje sadece soğuk reseptörleri uyarır.
- ✘ Dokunma reseptörleri küçük ve yuvarlak cisimciklerdir.
- ✘ Çoğunlukla derinin dermis tabakasında bulunurlar.
- ✘ Özellikle el ve ayak parmak uçlarında bol miktarda bulunurlar.

- Derideki reseptörlerce alınan basınç duyusu, deri uyuşturulduğu zaman bile alınır.
- Derinin alt katmanlarında ve subkuteneal kısmında yer alan bu reseptörlere derin dokunma reseptörleri de denir.
- Dokunun yaralandığını haber veren ağrı reseptörleri en önemli savunma duyusu olarak yaygın bir şekilde dağılmışlardır.
- Deride kaslarda, eklemlerde ve daha az miktarda iç organlarda bulunurlar.

B.Tanısal Terimler

- ✘ Acne-akne:
- ✘ Yağ bezlerinin iltihabı.
- ✘ Albinizm-albinizm:
- ✘ Deriyi renklendiren maddenin doğuştan eksikliği.
- ✘ Alopecia-alopesi:
- ✘ Saçların dökülmesi, kellik.
- ✘ Atopic skin disorders-atopik skin dizordırs:
- ✘ Alerjik deri hastalıkları.
- ✘ Cellulitis-selülit:
- ✘ Deri ve deri altı dokusunun irinsiz iltihabı.

- ✘ Decubitus ulcer-dekubit ülser:
- ✘ Kemiksi bir çıkıntı üzerindeki deride oluşan ülser.
- ✘ Dermatitis-dermatit:
- ✘ Deri iltihabı.
- ✘ Dermatophtosis-dermatofitoz:
- ✘ Yüzeysel mantar enfeksiyonu.
- ✘ Eczema-ekzema:
- ✘ Deride kızarıklık ve kabarcılara sebep olan iltihaplı durum.

- ✘ Gangrene-gangren:
- ✘ Dokunun ölümü.
- ✘ Leukoderma-lökoderma:
- ✘ Deride pigment yokluđuna bađlı beyaz lekeler.
- ✘ Mole-mol:
- ✘ Ben, dođum lekesi.
- ✘ Nevus-nevus:
- ✘ Ben, dođum lekesi
- ✘ Pediculosis-pediküloz:
- ✘ Bitlenme.

- ✘ Psoriasis –psoriyaz:
- ✘ Sedef hastalığı.
- ✘ Steatoma-steatom:
- ✘ Yağ bezi kisti.
- ✘ Tinea-tinea:
- ✘ Derinin mantar hastalığı.
- ✘ Tinea capitis-tinea kapitis:
- ✘ Saçlı deride mantar hastalığı.
- ✘ Tinea corporis-tinea korporis:
- ✘ Vücuttaki deride mantar hastalığı.

- Tinea pedis-tinea pedis:
- Athlete's foot-atlet ayağı): ayaktaki deride mantar hastalığı.
- Tinea barbae-tinea barba:
- Sakalın olduğu deride mantar hastalığı.
- Ulcer-ülser:
- Ülser, yara.
- Urticaria-ürtiker:
- Şiddetli kaşıntıyla deride oluşan kızartılar.

C. Ameliyatlara İlişkin Terimler

- ✘ Cryosurgery-kriyoşirurji:
- ✘ Derideki lezyonun likit nitrojen veya katı karbondioksit ile dondurularak yok edilmesi.
- ✘ Curettage-küretaj:
- ✘ Derideki yüzeysel lezyonun deri küretiyle alınması.
- ✘ Dermabrasion-dermabrazyon:
- ✘ Derideki bir ben veya yara izinin zımpara ile alınması.
- ✘ Local excision of skin lesion:
- ✘ Derideki lezyonun lokal eksizyonu.

- Plastic operation on skin:
- Derideki defektin cerrahi yolla düzeltilmesi.
- Skin grafting:
- Sağlıklı bir bölgeden, derisiz bir bölgeye deri transferi.

D.SEMPTOMLARA İLİŞKİN TERİMLER

- Cicatrix-sikatriks:
- İyileşen yarada kalan iz.
- Cicatrization-sikatrizasyon:
- İz bırakarak yaranın iyileşmesi.
- Depigmentation-depigmentasyon:
- Deriyi renklendiren maddenin kısmen veya tamamen yok olması.

- Ecchymosis-ekimoz:
- Kanın damardan dışarı akması ve derinin morarması.
- Eruption-erupsiyon:
- İsilik, derideki döküntü.
- Erythema-eritem:
- Derideki yaygın kızarıklık.
- Hyperpigmentation-hiperpigmentasyon:
- Deride aşırı derecede renklendirici madde bulunması.
- Macule-makula: derideki renksiz leke.

- Petechiae-peteři:
- Deride oluşan kũçũk kan lekeleri.
- Popule-papul:
- Deri ũzerindeki kırmızı kabarcık.
- Pustula-pũstũl:
- Deride irin veya lenf içeren kabarcık.
- Seborrheal-seborrheic-seboral, seboreik:
- Yağ bezinin aşırı salgılanmasına ait.